

Kunngerð á veg um fiskavirkisskipanina:

Neyðugt at tátta í

Allan Skaalum, stjóri á ALS sigur, at í fyrsta umfari er neyðugt við eini reglugerð, sum staðfestir mannagongdirnar viðvíkjandi fiskavirkisskipanini, og í sama sambandi eiga mannagongdirnar at vera strammaðar upp. Hóast virkseimi í landinum er økt munandi, so sæst hetta ikki á talinum á teimum, sum standa skrásett í fiskavirkisskipanini, og tað er óheppið, sigur stjórin

SVENUR TRÓNDARSON

Seinastu dagarnar hefur nógv kjak verið í fjølmiðlunum um fiskavirkisskipanina hjá ALS.

Leiðslan og stýrið fyri ALS hava arbeitt við ætlunum um eina reglugerð fyri skipanina, men tað er eftir øllum at døma eitt sindur torført at fáa bólkarnar í stýrinum at semjast um hvat skal standa í reglugerðini, og hvat endamálið er við henni.

Men tað er eisini ósemja um, hvat endamálið er við fiskavirkisskipanini.

Ingeborg Vinther sigur, at endamálið við skipanini er at stabilisera arbeiðsmegina í útjaðaranum, og at arbeiðsmegin ikki stóðast á smáplássum fyrr enn virkinni kunnu tryggja teimum arbeiði hvønn dag.

Hon heldur tað vera groft, at tosa um at broyta skipanina soleiðis at fólk kanska vera noyðd at flyta øki eftir arbeiði, tí tað fer at ganga út yvir børnini sigur hon og leggur ALS undir at kriminalisera tey arbeiðsleysu.

Ingeborg leggur afturat, at tað fer at knúsa útjaðaran um so er, at skipanin verður broytt.

– Har verður einki fólk eftir, sigur Ingeborg við Skýrák.

Neyðugt við dagføringum

Allan Skaalum, stjóri á ALS er ikki samdur við Ingeborg Vinther, men heldur harafturimóti, at hon hefur misfatað ætlanirnar við reglugerðini.

Hann sigur, at endamálið við broytingunum er ikki at gera nakran kriminell, men at staðfesta endamálið við skipanini. Men samstundis er eisini ætlanin við kunngerðini at tryggja, at umstíttin eftir púra greiðum reglum frambyr.

– Í lötuni er eingin rættliga greiður yvir hvussu skipanin skal umstíttast og tað er ein trupulleiki. Tí er tað neyðugt, at vit leggja hetta í fastar rammur, sigur Allan Skaalum, stjóri.

Kortini dylir hann ikki fyri, at tað samstundis er neyðugt, at stramma upp í skipanini. Sum stóðan er í lötuni fáa fólk pening úr fiskavirkisskipanini samstundis sum tey hava aðra inntøku. Hetta er ikki rætt, men av tí at umstítingin av fiskavirkisskipanini er sum

hon er, so er úrslitið, at nøkur brúka skipanina á tann hátt, sigur Allan Skaalum, sum ikki vil brúka orð sum at misnýta skipanina ella at svika.

Skipanin toygd

Veruleikin er, sambært Skýrák, at fólk, sum hava tað, sum vanliga verður rópt ein góð inntøka, fáa umframt frá fiskavirkisskipanini hjá ALS.

Í blaðnum verður víst á, at fólk, sum forvinna um 200.000 krónur um árið, finga harumframt eini 30 til 40 túsund frá ALS.

Grannskoðarin hjá skipanini, Klaus Rasmussen, hefur í sínum metingum av skipanini ikki verið so varin. Fyri sjei árum síðani segði hann, at tað er ein vandi fyri, at fiskavirkisskipanin verður misnýtt, tí arbeiðið á virkjunum kann leggjast soleiðis til rættis, at nógvir tímar verða lagdir í eina viku, meðan fáir tímar vera lagdir í eina aðra viku.

Grannskoðarin, hefur ikki prógv fyri tí hann sigur, men visir á, at vandin er til staðar.

Harafturimóti hefur hann prógv um, at tryggingartakari, sum í einum tréggja mánaða skeiði fekk nakrar túsund krónur frá ALS, samstundis fekk útgöldið javnt góðar mánaðarlønir sama tíðarskeiði.

Hinvegin veit ALS um skipanir, sum eru soleiðis skrúvaðar saman, at fólk arbeiðir langar dagar aðru hvørja viku og hefur fri, við ALS stuðli, aðru hvørja viku, og tað er eitt slíkt dømi, sum er nevnt omanfyri.

Savnast har einki arbeiði er

Eitt annað, sum er komið fram í tosinum um misnýtslu av fiskavirkisskipanini hjá ALS eru listarnir hjá virkjunum.

Fólkið sum stendur á listunum er tókt hjá virkinum, og kann tí ikki fara aðra staði.

Jógvan Mørkøre, fyrrverandi stjóri á ALS, sigur við Skýrák, at hann hefur sett eitt stórt spurnartekin við hvussu skipanin virkar og tekur dømi í Fiskavirking.

Virkið í Havn manglaði fólk, og tað var sera torført at fáa fatur á. Samstundis hevði sama fyrítøka fólk skrásett sum arbeiðsleys í Vestmanna.

– Tá klórar man sær í nakkanum og sigur: Tað veit Guð, altso. Sami virkiseigari; og hann hefur trott á arbeiðsfólki á einum virki, meðan fólk á hinum virkinum ganga fyri einki, sigur Jógvan Mørkøre við Skýrák.

Eitt annað dømi er komið Sosialinum fyri oyruni og tað er um tvey virkir í eini bygd.

Á øðrum virkinum er nógv arbeiði, á hinum virkinum er lítið arbeiði.

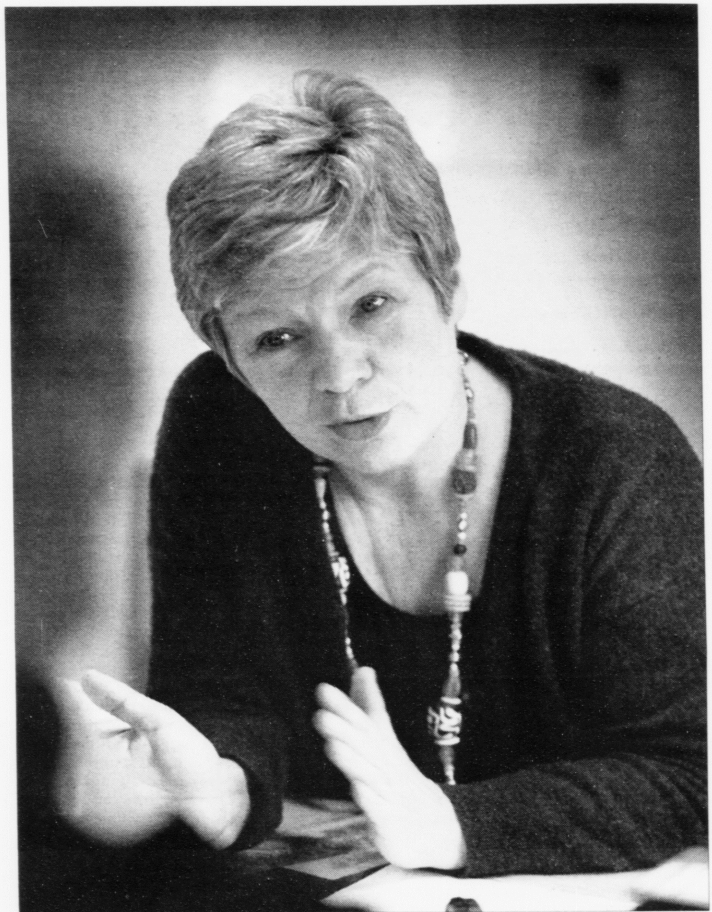
Virkið, sum hevur lítið arbeiði, hevur nógv fólk á sínum skrásetingarlista, meðan tað, sum hevur nógv arbeiði hevur fá fólk á sínum lista.

Ein annar veruleiki er, at tað virkið sum hevur lítið arbeiði, fær umsóknir frá fólki um arbeiði, meðan virkið við nógvum arbeiði ikki fær umsóknir í sama mun.

Orsøkin til at fólkið savnast um virkið við lítum arbeiði er, at so kunnu tey ganga heima og siga nei til onnur arbeiðstilboð, um so er, at tey skuldu komið. Orsøkin er, at tey skulu vera tøk hjá virkinum.

Barnaansingin ein trupulleiki

Karin Kjølbø, sum er formaður í ALS-stýrinum, setir eins og hini spurnartekin

við góðskuna í skipanini, tí tað er vandi fyri misnýtslu.

Hon visir á, at 60 prosent av fólkinum í fiskavirkisskipanini eru kvinnur, og at tað er ein vandi fyri, at hesar verða hildnar fastar í eini óhepnari støðu.

– Tað er vandi fyri, at hesar kvinnur ikki koma víðari, tí teimum er tryggað fóst løn hvønn mánað og so kunnu tær vera heima og ansa børnum sínum, sigur hon. Tó leggur hon dent á, at hon ikki heldur tað vera

tí, at kvinnurnar ynskja tað, men meira tí, at tær ikki fáa barnaansing.

Men tað er ein vandi at vera í fiskavirkisskipanini, og tað er, at tá fært tú ikki tilboð um førleikagevandi tiltøk. Orsøkin er sjálvandi, at tey sum eru í fiskavirkisskipanini skulu vera tøk hjá virkjunum, og tað eru tey ikki um so er, at tey eru á skeiði, og tí vera kvinnurnar í grundini verri fyri við at vera við í fiskavirkisskipanini enn um tær eru í vanl-

Karin Kjølbø, forvinna í ALS-stýrinum heldur at fiskavirkisskipanin, sum hon sær út í dag bindur kvinnurnar í skipanini og fjarir yvir tann veruliga tørvin á barnaansing og eldrarøkt

igu arbeiðsloysisskipanini, sigur Karin Kjølbø.

Hon visir eisini á, at ein arbeiðsgevari á seinasta ársfundi segði frá at summar kvinnur vildu sleppa undan at vera bidnar til arbeiðis, tí tær eru bundnar av at ansa børnum og gomlum.

– Í slíkum fòrum eigur arbeiðsgevari at boða ALS frá at kvinnur ikki var tøk, við tí úrsliti, at hon varð strikað úr fiskavirkisskipanini. Hetta hava teir ongan hug at gera, tí á bygd kenna øll hvønn annan, sigur Karin Kjølbø, sum leggur afturat, at á henda hátt røkir ALS eisini eina sosiala skipan, sum í grundini fjarir ein part av trupulleikanum sum Almennastovan og kommunurnar eiga at røkja, tá tað snýr seg um barnaansing og eldrarøkt.

Skipanin verður brúkt soleiðis, sum hon er gjørd, men spurningurin er, um vit fáa tað burturúr henni, sum vit ætla okkum sigur Allan Skaalum, stjóri á ALS, sum sigur, at tað er neyðugt við rættingslönunum, sum greitt siga hvussu farast skal fram

